

Uppföljning av läkemedelsbehandling

Informationspaket för social- och hälsovårdspersonal och läkemedelsanvändare

Vad avses med uppföljning av läkemedelsbehandling?

Syftet med uppföljning av läkemedelsbehandling är att utreda läkemedelsbehandlingens effekt, säkerställa att den lyckas, uppskatta läkemedelsbehandlingens helhet, utreda den långtidssjukas erfarenheter av läkemedelsbehandlingen, ge råd och handledning till den långtidssjuka enligt hans eller hennes behov och berätta om tillförlitliga källor för läkemedelsinformation. Det finns en aktuell läkemedelslista som stöd för läkemedelsbehandling.

Personalens och den långtidssjukas roll

Läkaren följer upp att den långtidssjukas behandling lyckas med hjälp av återkommande kontroller och undersökningar. Även vårdpersonalen följer upp och dokumenterar den långtidssjukas hälsotillstånd, genomförandet av läkemedelsbehandlingen och förmedlar information om förändringar i den långtidssjukas hälsotillstånd. Vårdpersonalen deltar även i utredningar av den långtidssjukas hälsotillstånd och funktionsförmåga. Vårdpersonalens uppgift är att säkerställa att den långtidssjuka känner till syftet med sin läkemedelsbehandling och vet hur effekten av läkemedelsbehandlingen kan följas.

Läkemedelsordinationerna gäller under två år med undantag av några fall. Det kan vara intervallet mellan kontrollbesöken inom hälso- och sjukvården för en långtidssjuk som befinner sig i behandlingsbalans. De långtidssjuka handlar vanligtvis på apoteket cirka fyra gånger per år eftersom man kan lämna ut högst en dos för tre månader av läkemedel med ersättning åt gången. På så sätt har även apotekets farmaceuter en viktig roll i att följa hur den långtidssjuka använder sitt läkemedel, om läkemedlet har verkat på önskat sätt och om den långtidssjuka har upptäckt problem i samband med användningen. Vid behov hänvisas man på apoteket att ta kontakt med den behandlande läkaren.

Den långtidssjuka själv har också en betydande roll för att uppföljningen av läkemedelsbehandlingen ska lyckas. Resultat, iakttagelser och erfarenheter från den långtidssjukas självkontroll är information som inte kan upptäckas i patientregistret, läkemedelsordinationerna eller laboratorieresultaten. Det är viktigt att den långtidssjuka berättar för hälso- och sjukvårdspersonalen om förändringar som har skett i hans eller hennes tillstånd, läkemedelseffekter samt eventuella problem. De närstående och närståendevårdarna har en viktig betydelse för att uppföljningen av läkemedelsbehandling ska lyckas, särskilt när den långtidssjuka inte kan ta hand om sin läkemedelsbehandling på egen hand.

EAPK-minnesregel för uppföljning av läkemedelsbehandling

Med hjälp av EAPK-minnesregeln kan hälso- och sjukvårdspersonal genom att fråga patienten få enkelt och snabbt reda på om läkemedelsbehandlingen sker enligt planerna. En klagörande fråga ställs angående respektive tema:

E=effekt (Har läkemedelsbehandlingen effekt?)

A=användning (Den verkliga användningen av läkemedlet)

P=problem (Eventuella problem med läkemedelsbehandlingen)

K=kontroller (Hur genomförs läkemedelskontrollerna?)

Vilken nytta har man av en väl genomförd läkemedelsbehandling?

En väl genomförd uppföljning av läkemedelsbehandling förbättrar behandlingsresultaten. Enligt studier förbättrar till exempel en regelbunden uppföljning av blodtryck eller blodsocker behandlingsbalansen och behandlingsföljsamheten. Med hjälp av uppföljningen kan man även upptäcka problem inom läkemedelsbehandling, klargöra läkemedelsbehandlingens mål och förbättra behandlingsmotivationen.

Vad innehåller informationspaketet?

Syftet med informationspaketet är att beskriva genomförandet av uppföljningen av läkemedelsbehandling. Materialet lämpar sig både för yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården och för läkemedelsanvändare.

Detta informationspaket innehåller:

- Beskrivning av genomförande av uppföljning av läkemedelsbehandling med hjälp av EAPK-modell (pdf)
- Beskrivning av rationell läkemedelsbehandling för hälso- och sjukvårdspersonal (pdf)

Var finns informationspaketen?

Informationspaketen om läkemedelsbehandling finns på Fimeas webbplats.